

ΕΛΕΤΑΕΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπόμνημα προς τη
Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Ελλήνων

ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις»

29 Απριλίου 2020

Το παρόν υπόμνημα περιλαμβάνει σχόλια, κυρίως στα ακόλουθα κεφάλαια του Σχεδίου:

- Το Κεφ. Α που αφορά τη περιβαλλοντική αδειοδότηση
- Το Κεφ. Β που αφορά την πρώτη φάση αδειοδότησης των Α.Π.Ε.
- Τα Κεφ. Γ και Δ που αφορούν τη διαχείριση και τη ζωνοποίηση των προστατευόμενων περιοχών

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α] Οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α και Β κινούνται σε θετική κατεύθυνση και περιλαμβάνουν διατάξεις που μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντική επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης των Α.Π.Ε., και στην άδεια παραγωγής και στην ΑΕΠΟ. Προϋπόθεση για αυτό είναι να εφαρμοσθούν προσεκτικά, γρήγορα, με προσοχή στις λεπτομέρειες, να αξιοποιηθεί η έως σήμερα εμπειρία των περιβαλλοντικών αρχών και της ΡΑΕ και να διασφαλισθεί επαρκές προσωπικό στους αρμόδιους φορείς. Θα πρέπει επίσης να συνδυασθούν με περισσότερες παρεμβάσεις και στα υπόλοιπα στάδια της αδειοδότησης που εμπλέκουν τις λοιπές συναρμόδιες υπηρεσίες (π.χ. αρχαιολογία, εθνική άμυνα κλπ).

Οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α και Β πρέπει να ενδυναμωθούν και άλλο. Στο παρόν υπόμνημα έχει γίνει επιλογή των σημαντικότερων προτάσεών μας.

- α) Έμφαση πρέπει να δοθεί στην επιτάχυνση και την απρόσκοπτη υλοποίηση των ώριμων έργων Α.Π.Ε. που έχουν επιτύχει στους μειοδοτικούς διαγωνισμούς της ΡΑΕ. Οι αιτήσεις για τροποποιήσεις αδειών αυτών των έργων θα πρέπει να εξετάζονται κατά προτεραιότητα και να μην κωλύονται από άλλα, πιο ανώριμα έργα Α.Π.Ε., που δεν υπόκεινται στις ίδιες προθεσμίες.**

ΕΛΕΤΑΕΝ

Από τα έργα των διαγωνισμών θα προέλθει η ανάπτυξη τα επόμενα έτη. Περαιτέρω, τα έργα αυτά υπόκεινται σε αυστηρούς χρονικούς περιορισμούς και έχουν δώσει εγγυητικές επιστολές για την εμπρόθεσμη υλοποίησή τους. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία τα έργα αυτά, προβαίνουν σε αριστοποίηση του σχεδιασμού τους και ζητούν να τροποποιήσουν τις άδειες τους ώστε να μπορέσουν να εγκαταστήσουν πιο σύγχρονες και λιγότερες ανεμογεννήτριες που έχουν λιγότερη συνολική επίπτωση και παράγουν φθηνότερο ηλεκτρισμό. Αυτές οι αιτήσεις δεν θα πρέπει να καθυστερούν.

- β) Στην ίδια κατεύθυνση, οι προθεσμίες για την τροποποίηση των ΑΕΠΟ (άρ. 4) πρέπει να οριστούν και αυτές ως **αποκλειστικές** για όλα τα έργα (όπως οι περισσότερες προθεσμίες κατά τη διαδικασία χορήγησης της αρχικής ΑΕΠΟ).
- γ) Η παρ. 2 του άρθρου 9 εξαιρεί ρητά το **Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο** ΚΑΣ από κάθε προθεσμία για γνωμοδότηση. Η εξαίρεση αυτή υπονομεύει όλο το οικοδόμημα του νόμου. Περαιτέρω, η παράγραφος αυτή είναι ασαφής. Κινδυνεύουν τα έργα να πρέπει να περάσουν και από Τοπικό και από Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο.

Β] Τα Κεφάλαια Γ και Δ περιλαμβάνουν διατάξεις που συνιστούν υποχώρηση σε βάρος της κλιματικής πολιτικής και των Α.Π.Ε. σε σχέση με τη σημερινή νομοθεσία. Συγκεκριμένα:

- α) Με την αντικατάσταση του άρ. 19 του ν.1650/1986 (άρ. 46 του νομοσχεδίου) ανοίγει ο δρόμος να ορίζονται **νέες τεράστιες εκτάσεις ως a priori ζώνες αποκλεισμού των Α.Π.Ε.** χωρίς να έχει προηγηθεί εξέταση των επιπτώσεων και αξιολόγηση κάθε συγκεκριμένης προτεινόμενης επένδυσης. Οι νέες αυτές a priori ζώνες αποκλεισμού θα είναι περιοχές που δεν συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά ώστε να οριστούν ως απόλυτης ή απλής προστασίας της φύσης.
- β) Περαιτέρω, με τις παρ. 2 και 3.β του αρ. 21 του ν.1650/1986 (άρ. 47 του νομοσχεδίου) **αφαιρείται η εξουσία από τον Υπουργό Περιβάλλοντος για τη διαδικασία έγκρισης των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ).** Με το άρ. 27, παρ. 5.ιστ **αφαιρείται εξουσία από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων μιας επένδυσης.** Οι εξουσίες αυτές διαχέονται -μέσω ασαφών διατάξεων- σε άλλα όργανα. Όμως η διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος και μάλιστα σε σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη, είναι ένα εξαιρετικά κρίσιμο και πολυπαραμετρικό ζήτημα που δεν πρέπει να εκφεύγει της ευθύνης της κεντρικής εξουσίας.
- γ) Τα ανωτέρω συνδυάζονται με τη διαμόρφωση μιας διαδικασίας εκπόνησης και έγκρισης ΕΠΜ που **δεν εμπλέκει καθόλου τις συναρμόδιες υπηρεσίες χωροταξίας,** ενέργειας και δασών του ΥΠΕΝ (άρ. 47 | παρ. 2 του άρ. 21 ν.1650/1986).
- δ) Ασαφές παραμένει επίσης το πότε ο Υπουργός θα έχει δικαίωμα να ορίζει -για μεταβατικό διάστημα 2 ετών- όρους προστασίας πριν την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος (άρ. 47 | παρ. 6 του άρ. 21 ν.1650/1986).
- ε) Ατυχής και υπονομευτική για την επενδυτική ασφάλεια είναι η διατύπωση της παρ. 3 του άρ. 47. Με την παράγραφο αυτό **δίνεται η δυνατότητα να παύει η λειτουργία νόμιμων εν λειτουργία εγκαταστάσεων κάθε είδους.** Διαγράφεται λοιπόν ο εξής κίνδυνος: το κράτος

αδειοδοτεί νομίμως μια επένδυση και αφού η επένδυση εγκαθίσταται, το κράτος έρχεται εκ των υστέρων και αποφασίζει να εγκρίνει μια ΕΠΜ με βάση την οποία μπορεί τελικά η επένδυση να πάψει να λειτουργεί. Η παράγραφος αυτή πρέπει να διαγραφεί ή να αναδιατυπωθεί ριζικά. Άλλωστε εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 9 του άρ. 2 του ν.4014/2011 σύμφωνα με την οποία αν διαπιστώνονται προβλήματα κατά τη λειτουργία μπορεί να τίθενται πρόσθετοι περιβαλλοντικοί όροι.

Όλα αυτά συνιστούν ένα πλέγμα διατάξεων που μπορεί να υπονομεύσει την κλιματική πολιτική και τους στόχους Α.Π.Ε. της χώρας.

Γ] Από τις λοιπές παρατηρήσεις μας, επιλέγουμε να αναφερθούμε στις εξής:

1. Θα πρέπει να επιτραπεί και η **συνένωση αδειών** παραγωγής ή Βεβαιώσεων.
2. **Δεν θα πρέπει να υπάρχει αυτοδίκαιη παύση** της άδειας επειδή ο επενδυτής δεν πέτυχε κάποιο χρονικό ορόσημο όταν αυτή η καθυστέρηση οφείλεται σε παραβίαση της προθεσμίας για γνωμοδότηση από κάποια υπηρεσία.
3. Θα πρέπει να διευκρινισθεί τι γίνεται με **το τέλος διακράτησης** αδειών για έργα που έχουν ήδη μειώσει την ισχύ τους.
4. Δεν διορθώθηκε το παράδοξο ότι τα έργα με άδεια παραγωγής μετά την 8.5.2013 πληρώνουν τέλος διακράτησης για 3 έτη, ενώ αυτά που είχαν άδεια παραγωγής προ της 8.5.2013 απαλλάσσονται.
5. Θα πρέπει να προσαρμοστεί στην πραγματικότητα και να ενισχυθεί η διαδικασία εγκατάστασης Α.Π.Ε. σε **δημόσιες δασικές εκτάσεις όπου υπάρχει δικαιώματα διακατοχής**, σύμφωνα με την πρόταση που σας έχουμε καταθέσει.
6. Να αποσαφηνιστεί ότι χορηγείται άδεια δόμησης σε αιολικά πάρκα σε γεωργική ΓΥΠ όταν έχει χορηγηθεί ΑΕΠΟ.
7. Να μπορεί να επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή της ΟΠΣ σε έργα εκτός διαγωνισμών όπως ισχύει και για τα έργα με διαγωνισμό.
8. Είναι θετική η ενδυνάμωση του ΔΑΠΕΕΠ με προσωπικό δεδομένου του σημαντικού ρόλου για τις Α.Π.Ε.

Ανάλογη **ενδυνάμωση σε προσωπικό πρέπει να υπάρξει και στη Ρ.Α.Ε.** για να ανταποκριθεί στις αυξημένες αρμοδιότητες και ρόλους που επιτελεί για τις Α.Π.Ε.

Ομοίως και για τους **αρμόδιους διαχειριστές.**

Δ] Πιο αναλυτικά, οι σημαντικότερες από τις παρατηρήσεις ακολουθούν.

Το σύνολο των προτάσεων μας μπορεί να βρεθεί στο δικτυακό μας τόπο, στον τομέα «Κείμενα Πολιτικής», ήτοι στους ακόλουθους συνδέσμους:

- Παρατηρήσεις στο σχέδιο νόμου του ΥΠΕΝ για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και τις περιοχές Natura

<https://eletaen.gr/paratiriseis-sn-ypen-gia-perivallontiki-adeiodotisi-kai-natura/>

- Παρατηρήσεις στις διατάξεις για τις Α.Π.Ε. του σχεδίου νόμου του ΥΠΕΝ

<https://eletaen.gr/paratiriseis-stis-diataxeis-ape-tou-sn-ypen/>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 4, Τροποποίηση ΑΕΠΟ

Θα πρέπει οι προθεσμίες για τις διαδικασίες τροποποίησης ΑΕΠΟ να είναι και αυτές αποκλειστικές όπως οι περισσότερες από τις προθεσμίες του άρ. 2.

ΑΡΘΡΟ 9, Παράγραφος 2 (Διάταξη για το ΚΑΣ)

Η **παράγραφος 2** είναι σε αντίθετη κατεύθυνση προς το αίτημα της απλοποίησης. Με την παράγραφο αυτή στις περιπτώσεις που η τοπική εφορεία κρίνει ότι απαιτείται η διατύπωση γνώμης από συλλογικό όργανο για ένα έργο Α1 ή Α2, καθίσταται πλέον υποχρεωτική η γνώμη του ΚΑΣ. Ουσιαστικά καταργείται η δυνατότητα το θέμα να επιλύεται στο Τοπικό Συμβούλιο. Αυτό είναι εξαιρετικά υπερβολικό και θα δημιουργήσει μεγάλες καθυστερήσεις. Ακόμα και αν η αρχαιολογική υπηρεσία επιθυμεί κάτι τέτοιο, δεν πρέπει αυτό να ρυθμιστεί στο νόμο. Η αρχαιολογική υπηρεσία πάντα έχει τη δυνατότητα να κρίνει κατά περίπτωση ποιο έργο θα διαβιβαστεί στο ΚΑΣ και ποιο όχι.

Δεύτερον: Ακόμα χειρότερη είναι η ρύθμιση ότι δεν υπάρχει καμία προθεσμία για τη συνεδρίαση του ΚΑΣ. Υπενθυμίζεται ότι με το σχέδιο νόμου και ειδικά το άρθρο 12 εισάγεται αυστηρή ποινή ενάντια τους επενδυτές οι οποίοι θα χάσουν την άδεια τους εάν δεν έχουν λάβει ΑΕΠΟ εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Είναι προφανές ότι μόνο η διάταξη της παρούσας παραγράφου προσθέτει καθυστέρηση στη διαδικασία που – με βάση την εμπειρία- ξεπερνά τους πολλούς μήνες.

Τρίτον: Η διάταξη δημιουργεί σύγχυση σε σχέση με την διάταξη για σύγκλιση του ΚΕΣΠΑ εντός 20 ημερών (περίπτωση β.δδ της παρ.2 του άρ. 3 του ν.4014/2011 | παρ.1 του άρ. 2 του σχεδίου νόμου). Είναι ορατός πλέον ο κίνδυνος ότι η διάταξη για το ΚΕΣΠΑ θα καταστεί ανενεργή διότι αν το ΚΑΣ δεν υπόκειται σε καμία προθεσμία, είναι αμφίβολο αν η περιβαλλοντική αρχή θα μπορεί να συγκαλέσει το ΚΕΣΠΑ καλώντας την αρχαιολογική υπηρεσία.

Για όλους αυτούς τους λόγους πρέπει να διαγραφούν τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΕ - Α΄ ΦΑΣΗ

ΑΡΘΡΑ 11 και 19, Τροποποίηση Αδειών/Βεβαιώσεων έργων που έχουν επιλεγεί σε διαγωνισμό

Μέσω των διαγωνισμών που έχει διενεργήσει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας την τελευταία διετία έχουν επιλεγεί προς υπογραφή ΣΕΔΠ και υλοποίηση πολλά αιολικά πάρκα και φβ. Τα έργα αυτά είναι απολύτως ώριμα, κατασκευάζονται ή πρόκειται να ξεκινήσει η κατασκευή τους και έχουν παράσχει τις προβλεπόμενες εγγυητικές επιστολές για την εμπρόθεσμη λειτουργία τους εντός των ασφυκτικών προθεσμιών της νομοθεσίας.

Η υλοποίηση των έργων αυτών γίνεται ή θα γίνει με εγκατάσταση των πλέον σύγχρονων και παραγωγικών ανεμογεννητριών που παράγουν φθινό ηλεκτρισμό προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας, όπως άλλωστε έχει απεικονισθεί και στα αποτελέσματα των διαγωνισμών της ΡΑΕ. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι τα έργα θα λειτουργήσουν με λιγότερες και μεγαλύτερες ανεμογεννήτριες σε σχέση με αυτές που είχαν αρχικά σχεδιασθεί. Η βελτιστοποίηση αυτή του σχεδιασμού των έργων συνεπάγεται την ανάγκη τροποποίησης των διαφόρων αδειών περιλαμβανομένων της άδειας παραγωγής, της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και πιθανά των γνωμοδοτήσεων επιμέρους υπηρεσιών.

Όμως σε μερικές περιπτώσεις η ολοκλήρωση της αδειοδότησης αυτών των τροποποιήσεων καθυστερεί ή και καθίσταται αδύνατος επειδή έχουν υποβληθεί εν τω μεταξύ αιτήσεις ή έχουν εκδοθεί άδειες ή γνωμοδοτήσεις για άλλα έργα σε παρακείμενες θέσεις ή στην ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης των έργων που έχουν επιλεγεί από διαγωνισμό. Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη υλοποίηση των έργων των διαγωνισμών, θεωρούμε ότι:

α) τα αιτήματα τροποποίησης που τα αφορούν θα πρέπει να εξετάζονται κατά προτεραιότητα και ότι

β) άλλα έργα που δεν έχουν επιτύχει ένα συγκεκριμένο επίπεδο ωριμότητας (π.χ. δεν έχουν λάβει ΑΕΠΟ) δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των αιτημάτων αυτών. Συναφώς τα αιτήματα ή και οι εκδοθείσες άδειες ή γνωμοδοτήσεις των ανώριμων έργων θα πρέπει να προσαρμόζονται καταλλήλως ώστε να είναι δυνατή η αποδοχή των αιτημάτων τροποποίησης των έργων που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό ή βρίσκονται υπό κατασκευή.

Αν δεν υιοθετηθεί το πνεύμα αυτό υφίσταται ο κίνδυνος να μην υλοποιηθούν έγκαιρα ή να μην αριστοποιηθεί ο σχεδιασμός και η παραγωγικότητα ώριμων επενδύσεων που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό, προκειμένου να προστατευθούν έργα που είναι ανώριμα και έχουν πολύ λιγότερες πιθανότητες υλοποίησης στο μέλλον. Και μάλιστα σε βάρος των ώριμων έργων για τα οποία υπάρχουν υποχρεώσεις που δυνητικά προκαλούν δυσβάστακτο κόστος στους επενδυτές (ρήτρες, εγγυοδοσία κ.α.).

Όμοια ισχύουν και για τα έργα που έχει ήδη ξεκινήσει η κατασκευή τους.

ΑΡΘΡΑ 11 και 19, Συνενώσεις Αδειών / Βεβαιώσεις

Στο πλαίσιο της απλοποίησης της διαδικασίας **θα πρέπει να επιτραπεί και η συνένωση υφιστάμενων αδειών παραγωγής ή Βεβαιώσεων**. Η υιοθέτηση αυτής της πρότασης θα προσφέρει σημαντικό ευελιξία και επιτάχυνση.

Συγκεκριμένα, κάτοχοι επιμέρους Βεβαιώσεων ή αδειών παραγωγής αιολικών πάρκων συγκροτήματος κατά την έννοια της παρ. 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, θα πρέπει να μπορούν να προβαίνουν, είτε στη μεταφορά μέρους ή όλης της Εγκατεστημένης ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής μεταξύ των Βεβαιώσεων ή των αδειών τους, είτε στη συνένωση κάποιων ή του συνόλου των Βεβαιώσεων ή των αδειών τους υπό τον ίδιο φορέα που μπορεί να είναι ένας από τους αρχικούς κατόχους ή τρίτος φορέας, είτε στην απορρόφηση μιας Βεβαίωσης ή άδειας ή μέρους αυτής ή περισσότερων Βεβαιώσεων ή αδειών ή μέρους αυτών από άλλη Βεβαίωση ή άδεια του συγκροτήματος. Οι Βεβαιώσεις ή άδειες που εμπλέκονται στις μεταβολές του προηγούμενου εδαφίου, δεν απαιτείται να είναι όμορες. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου θα πρέπει να εφαρμόζεται και μεταξύ Βεβαιώσεων ή αδειών αιολικών πάρκων που ανήκουν σε συνδεδεμένα νομικά πρόσωπα και τα γήπεδά τους απέχουν έως 7 χιλιόμετρα.

ΑΡΘΡΟ 12, Προθεσμίες για την αυτοδίκαιη παύση της Βεβαίωσης

Με την **παράγραφο 8** προβλέπεται ότι οι προθεσμίες για την αυτοδίκαιη παύση της Βεβαίωσης αναστέλλονται σε περίπτωση δικαστικής αναστολής κάποιας επιμέρους άδειας ή έγκρισης. Αγνοούνται όμως οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και ειδικά οι περιπτώσεις (που είναι και οι περισσότερες) κατά τις οποίες για την καθυστέρηση ευθύνεται η ίδια η Διοίκηση λόγω παραβίασης εκ μέρους της των προθεσμιών που προβλέπει η νομοθεσία για την έκδοση των διαφόρων αδειών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι το ίδιο σχέδιο νόμου προβλέπει ρητά στην παρ. 2 του άρ. 9 ότι το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο δεν υπόκειται σε καμία προθεσμία.

Θα πρέπει λοιπόν οι προθεσμίες να αναστέλλονται και στις εξής περιπτώσεις:

(ι) αν οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέας που γνωμοδοτεί ή εγκρίνει την αδειοδότηση ή την υλοποίηση του έργου, δεν απαντά ή δεν αποφαινεται για τη χορήγηση οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης ή γνωμοδότησης ή την έκδοση οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, πιστοποιητικού ή συναφούς εγγράφου ζητείται για την αδειοδότηση, την υλοποίηση ή τη λειτουργία του έργου εντός της προθεσμίας που προβλέπει η νομοθεσία, είτε αυτή είναι αποκλειστική είτε όχι, και σε περίπτωση που δεν προβλέπεται τέτοια προθεσμία, εντός δύο μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, και για όσο χρόνο έχει παρέλθει από την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας,

(ιι) για λόγο ανωτέρας βίας και για όσο χρόνο διαρκεί αυτός.

ΑΡΘΡΑ 21, Τέλος Διακράτησης Αδειών

α) Κατά το σχέδιο νόμου, σταθμοί που προβαίνουν σε μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής με τροποποίηση της οικείας Άδειας Παραγωγής εντός δώδεκα (12) μηνών από τη θέση σε ισχύ

του νόμου, δικαιούνται να λάβουν απόκως το ποσό που κατέβαλαν για το τέλος διατήρησης που αντιστοιχεί στο τμήμα της μειωμένης ισχύος.

Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι σταθμοί που έχουν ήδη μειώσει την ισχύ τους, καταβάλουν το τέλος που αντιστοιχεί στη μειωμένη ισχύ και δεν απαιτείται να το καταβάλουν επί της παλαιάς αυξημένης ισχύος και να τους επιστραφεί η διαφορά στη συνέχεια.

β) Δεν διορθώθηκε το παράδοξο ότι τα έργα που είχαν άδεια παραγωγής προ της 8.5.2013 θα πλήρωναν για πρώτη φορά το 2020, δηλαδή με τον νέο νόμο καθόλου, ενώ έργα με Α.Π. μετά την 8.5.2013 πληρώνουν μετά την 3ετία δηλαδή για το 2017, 2018 και 2019!

ΑΡΘΡΑ 20, 111, 112

Είναι θετική η ενδυνάμωση του ΔΑΠΕΕΠ με προσωπικό δεδομένου του σημαντικού ρόλου για τις Α.Π.Ε.

Ανάλογη ενδυνάμωση σε προσωπικό πρέπει να υπάρξει και στη Ρ.Α.Ε. για να ανταποκριθεί στις αυξημένες αρμοδιότητες και ρόλους που επιτελεί για τις Α.Π.Ε.

Ομοίως και για τους διαχειριστές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΑΡΘΡΟ 27 (Γνωμοδότηση ΟΦΥΠΕΚΑ για τη δέουσα εκτίμηση)

Με την **παράγραφο 5.ιστ** του άρθρου 27 ορίζεται νέα αρμοδιότητα για τον ΟΦΥΠΕΚΑ που δεν υπήρχε στο κείμενο της διαβούλευσης. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι ο ΟΦΥΠΕΚΑ:

ιστ) Εκπονεί τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων κάθε έργου ή/και δραστηριότητας που εμπίπτει της προστατευόμενες περιοχές ευθύνης του, τα οποία δύνανται να επηρεάσουν την ακεραιότητα της περιοχής και των προστατευτέων αντικείμενων.

Η διάταξη αυτή είναι ασαφής και αμφίσημη:

Μπορεί να ερμηνευθεί ότι δεν θα εκπονεί τη μελέτη δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων ο φορέας του έργου αλλά αυτός θα πρέπει να περιμένει τον ΟΦΥΠΕΚΑ τότε θα βρει πόρους για να την αναθέσει (πιθανά έπειτα από διαγωνισμό). Μπορεί επίσης να ερμηνευθεί ότι ο ΟΦΥΠΕΚΑ θα εκπονεί τη δική του δέουσα εκτίμηση, έπειτα από τη δέουσα εκτίμηση που θα έχει συμπεριληφθεί στις υποβληθείσες ΜΠΕ και ΕΟΑ, οπότε και πάλι η επένδυση θα πρέπει να αναμένει την διασφάλιση της χρηματοδότησης, την ανάθεση και την ολοκλήρωση της μελέτης από τον ΟΦΥΠΕΚΑ. Είναι προφανές ότι κάτι τέτοιο θα προκαλεί τεράστιες καθυστερήσεις.

Τέλος, η διάταξη μπορεί να παρερμηνευθεί ότι η περιβαλλοντική αρχή θα δεσμεύεται από τη γνώμη του ΟΦΥΠΕΚΑ και ότι η περιβαλλοντική αρχή δεν θα έχει δικαίωμα να αξιολογήσει και να αποφασίσει επί της δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων που περιλαμβάνει η ΜΠΕ και η ΕΟΑ.

Θα πρέπει λοιπόν η ανωτέρω διάταξη να τροποποιηθεί ως εξής:

ιστ) Γνωμοδοτεί προς την περιβαλλοντική αρχή για τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων κάθε έργου ή/και δραστηριότητας που εμπίπτει της προστατευόμενες περιοχές ευθύνης του, τα οποία δύνανται να επηρεάσουν την ακεραιότητα της περιοχής και των προστατευτέων αντικείμενων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΖΩΝΕΣ ΕΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΑΡΘΡΟ 44 (π.δ. 59/2018, άρθρο 14.β)

Με το άρθρο αυτό αποκλείονται εξ ορισμού οι ανανεώσιμες πηγές από τις ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης (άρθρο 14.α) αλλά και τις ζώνες απλής προστασίας της φύσης (άρθρο 14.β).

Ο οριζόντιος αποκλεισμός από τις ζώνες απλής προστασίας της φύσης (άρθρο 14.β) δεν φαίνεται κατ' αρχήν λογικός δεδομένου ότι μπορεί ανάλογα με το προστατευτέο αντικείμενο και τα χαρακτηριστικά της περιοχής να υπάρχουν εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. (συγκεκριμένου μεγέθους και τεχνολογίας) που να είναι συμβατές. Αυτό θα πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση στο πλαίσιο της ΕΠΜ.

Για αυτό προτείνεται να προστεθεί στο άρθρο 14.β και η κατηγορία χρήσεων (34) Εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

ΑΡΘΡΟ 46 (Για τις περιοχές Natura)

Οι εισαγόμενες διατάξεις συνιστούν σημαντική υποχώρηση σε βάρος της βιώσιμης ανάπτυξης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε σχέση με τη νομοθεσία που ισχύει σήμερα.

1. **Πρέπει να επανέλθει οπωσδήποτε η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 19 του ν.1650/1986 που καταργείται με το σχέδιο νόμου.**

Με τη διάταξη αυτή γινόταν σαφές ότι μπορεί να υποβάλλονται αιτήσεις και να εξετάζονται οι επιπτώσεις προτεινόμενων έργων Α.Π.Ε. (μέσω της ΜΠΕ και της ΕΟΑ) σε περιοχές Natura που δεν είναι ζώνες απόλυτης προστασίας ή προστασίας της φύσης, οικοτόποι προτεραιότητας ή περιοχές Ramsar. Υπενθυμίζεται ότι η διάταξη αυτή (που καταργείται με το σχέδιο νόμου) εισήχθη το 2011 με το άρθρο 5 του ν.3937/2011.

Με τη διαγραφή που εισάγει το σχέδιο νόμου ανοίγει ο δρόμος να ορίζονται τεράστιες εκτάσεις ως a priori ζώνες αποκλεισμού των Α.Π.Ε. χωρίς ειδική μελέτη.

2. **Δεν θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα να ορίζονται ζώνες προστασίας οικοτόπων και ειδών ή ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων και να απαγορεύονται επιλεκτικά από αυτές οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ (34) ενώ θα επιτρέπονται άλλες δραστηριότητες ίδιου ή υψηλότερου βαθμού όχλησης.**

ΑΡΘΡΟ 47 (Για τις ΕΠΜ)

α) Οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες πρέπει να αποτελούν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και να διασφαλίζουν την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ισορροπία.

Για να επιτευχθεί αυτό:

1. Στην παρ. 2: Θα πρέπει οι ΕΠΜ να περιέχουν **εκτίμηση των επιπτώσεων** των μέτρων που προτείνουν στην ανάπτυξη, το κλίμα και την κοινωνία και να **σταθμίζουν τις επιπτώσεις αυτές** σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα προστασίας στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας.
2. Στην παρ. 2: Θα πρέπει κατά την εκπόνηση και την έγκρισή τους να **διασφαλίζεται η εμπλοκή των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΕΝ** (ενέργειας, χωροταξίας και δασών).
3. Στην παρ. 6: Θα πρέπει ο Υπουργός να έχει εγκρίνει προηγουμένως την οικεία ΕΠΜ, για να δικαιούται να ορίσει μεταβατικά μέτρα προστασίας για 2 έτη χωρίς ΠΔ.

β) Σημαντικές αλλαγές στο κείμενο σε σχέση με αυτό της διαβούλευσης έχουν εισαχθεί στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3.β. Συγκεκριμένα, αφαιρείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος η αρμοδιότητα να καθορίζει τη διαδικασία έγκρισης των ΕΠΜ και των Σχεδίων Διαχείρισης και μεταφέρεται στο «αρμόδιο όργανο του ΥΠΕΝ».

Κατ' αρχάς είναι ασαφές ποιο είναι το αρμόδιο όργανο του ΥΠΕΝ και ποιος το καθορίζει.

Κυριότερα όμως δύο τόσο σημαντικές και πολυπαραμετρικές διαδικασίες δεν μπορεί να φεύγουν από τη σφαίρα ευθύνης του Υπουργού. Αντιθέτως, όπως αναφέραμε προηγουμένως, ο Υπουργός πρέπει να αποφασίζει επί των ΕΠΜ (και των Σχεδίων Διαχείρισης) και πρέπει να έχει εμπλέξει προηγουμένως και τις άλλες υπηρεσίες του ΥΠΕΝ.

Προτείνεται λοιπόν να επανέλθει η αρμοδιότητα στον Υπουργό.

γ) Ατυχής και υπονομευτική για την επενδυτική ασφάλεια είναι η διατύπωση της παρ. 3 του άρ. 47. Με την παράγραφο αυτό **δίνεται η δυνατότητα να παύει η λειτουργία νόμιμων εν λειτουργία εγκαταστάσεων κάθε είδους**. Διαγράφεται λοιπόν ο εξής κίνδυνος: το κράτος αδειοδοτεί νομίμως μια επένδυση και αφού η επένδυση εγκαθίσταται, το κράτος έρχεται εκ των υστέρων και αποφασίζει να εγκρίνει μια ΕΠΜ με βάση την οποία μπορεί τελικά η επένδυση να πάψει να λειτουργεί.

Η παράγραφος αυτή πρέπει να διαγραφεί ή να αναδιατυπωθεί ριζικά.

Άλλωστε εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 9 του άρ. 2 του ν.4014/2011 σύμφωνα με την οποία αν διαπιστώνονται προβλήματα κατά τη λειτουργία μπορεί να τίθενται πρόσθετοι περιβαλλοντικοί όροι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με τις προτάσεις που είχε υποβάλει η ΕΛΕΤΑΕΝ στη φάση της διαβούλευσης είχε ζητήσει πρόσθετες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση μιας σειράς ζητημάτων, ήτοι:

1. Ενίσχυση της διαδικασίας εγκατάστασης Α.Π.Ε. σε διακατεχόμενες δασικές εκτάσεις
2. Αποσαφήνιση στην πολεοδομική νομοθεσία ότι μπορεί να χορηγείται άδεια δόμησης σε αιολικά πάρκα σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας στα οποία έχει χορηγηθεί ΑΕΠΟ
3. Να εξετάζονται κατά προτεραιότητα και να μην κωλύονται από ανώριμα έργα, αιτήματα για τροποποιήσεις σχεδιασμού έργων που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό και έργων που βρίσκονται υπό κατασκευή (στη διάταξη αυτή που θεωρούμε εξόχως σημαντική, αναφερθήκαμε ήδη)
4. Να μπορεί να επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή της ΟΠΣ σε έργα εκτός διαγωνισμών όπως ισχύει και για τα έργα με διαγωνισμό.

Ειδικά για τη διάταξη για **την εγκατάσταση Α.Π.Ε. σε διακατεχόμενες δασικές εκτάσεις** προτείνεται να προστεθεί στη συνέχεια του άρθρου 13 του ν.3208/2003, ειδική διάταξη ως άρθρο 13Α το οποίο θα ρυθμίζει τη διαδικασία πρόσκαιρης κατάργησης των δικαιωμάτων διακατοχής χάριν της ανάπτυξης έργων Α.Π.Ε. στις αντίστοιχες δασικές εκτάσεις. Σε περίπτωση άγνωστων δικαιούχων των προς κατάργηση διακατοχικών δικαιωμάτων το αντάλλαγμα θα πρέπει να παρακατίθεται. Κατά τα λοιπά η διαδικασία που προτείνεται ομοιάζει με ορισμένες παραλλαγές στην ήδη προβλεπόμενη του άρθρου 13 του ν. 3208/2003.

Η αίτηση για την έκδοση της απόφασης πρόσκαιρης κατάργησης των δικαιωμάτων διακατοχής μπορεί να υποβληθεί από τον ασκούντα τη δραστηριότητα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας αδειοδότησης του έργου, συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου μετά την έκδοση του πρωτοκόλλου εγκατάστασης.

Οι διατάξεις του νέου άρθρου 13Α να ισχύουν και να εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις ήδη αδειοδοτηθέντων έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.